

Beroepsuitoefening en opleidingen op het terrein van de verstrekking van orthopedische (schoen) technische voorzieningen van 2007 naar 2017 door Fred Holtkamp (Fontys Hogescholen) en Wolter de Vries (SVGB kennis- en opleidingscentrum), samengevat door Claudia Beers

OVER OPLEIDINGEN,

NOG EVEN OP EEN RIJTJE ...

Historische schets

Van oorsprong hebben de beroepen Orthopedisch Schoentechnicus (verder OST) en Orthopedisch Technicus (verder OT), zich sterk vanuit een ambachtelijke traditie ontwikkeld. Het maken van voorzieningen stond lang centraal. In de loop der jaren komt binnen de opleiding tot OST, naast de ambachtelijke kennis en vaardigheden, ook meer de patiëntgerichte opleiding naar voren. Vanaf de jaren zeventig zijn er initiatieven om de beroepsuitoefening op niveau te positioneren, zowel inhoudelijk als naar niveau. Tegen het eind van de jaren negentig zijn er een groot aantal opleidingen op Mbo-niveau, variërend van niveau 2 t/m 4. In 2001 komt daar de opleiding Orthopedische Technologie op Hbo-niveau bij.

Mbo-opleidingen

Tot het eind van de jaren negentig was er in het Mbo sprake van een gestapelde kwalificatie-structuur. Dit wil zeggen dat van gekwalificeerde medewerkers op hogere niveaus verwacht werd dat zij alle kennis en vaardigheden op de daaronder liggende niveaus ook beheersten. De basis van de kwalificatiestructuur was daardoor ambachtelijk-technisch. Vanaf 2002 ondergaat de kwalificatiestructuur in het middelbaar beroepsonderwijs een omslag in de richting van competentiegericht opleiden. Kerntaken uit de beroepspraktijk en de competenties die nodig zijn voor het adequaat verrichten van die kerntaken, vormen de kernelementen waar omheen de opleidingen worden vormgegeven. Voor de

opleidingen gericht op de beroepen in de werkplaats, blijft de ambachtelijk-technische insteek centraal staan. Voor de opleidingen gericht op beroepen in de behandelkamer, komen inzicht in de medische problematiek van de patiënt en in de mogelijkheden om met orthopedische (schoen)technische voorzieningen hier oplossingen voor te ontwerpen, centraal te staan. Ook adviesvaardigheden gericht op het gebruik van deze voorzieningen krijgen hier steeds meer aandacht.

In 2007 heeft deze ontwikkeling in het Mbo geresulteerd in opleidingen voor de volgende diploma's:

Gericht op de OST-bedrijven

MBO-NIVEAU 2:

- onderwerkmaker
- schachtenmaker
- schoentechnisch voorzieningenmaker

MBO-NIVEAU 3:

- leestenmaker

MBO-NIVEAU 4:

- orthopedisch schoentechnicus
- adviseur gezondheids-technische beroepen met uitstroom OST

Gericht op de OT-bedrijven

MBO-NIVEAU 3:

- orthopedisch technisch medewerker

MBO-NIVEAU 4:

- orthopedisch technicus
- adviseur gezondheids-technische beroepen met uitstroom OT

Meer informatie over het streefbeeld

van de opleidingsstructuur is terug te vinden in het artikel over het EVC-traject, (Erkenning Verworven Competenties). Dit is vooral binnen het Mbo relevant in verband met 2015. Vanaf 2015 is het namelijk een Mbo-er die voor 2015 niveau 4 heeft gehaald (of een eerder afgeronde eindopleiding bijvoorbeeld via de SOM of Bemetel) dan wel een Hbo-er, die zelfstandig en volwaardig in de paskamer mag werken.

Dutch HealthTec Academy

De Dutch HealthTec Academy (kortweg DHTA) start 1 september 2010 te Utrecht. Binnen deze nieuwe school voor gezondheidstechniek werken 4 branches (optiek, audiociens, tandtechniek en orthopedische (schoen)techniek) samen met zes onderwijsinstellingen om de vakopleidingen onder te brengen in één structuur en op één plaats. Lees meer hierover elders in dit Vakblad.

Hbo-opleiding

Toenemende complexiteit van orthopedische (schoen)technische voorzieningen, hogere kwaliteits-eisen, nieuwe technologische mogelijkheden, een zich ontwikkelende wet- en regelgeving en de noodzaak om mee te groeien met de toenemende medisch-wetenschappelijke mogelijkheden, waren voor de brancheorganisaties aanleiding om te streven naar een opleiding op Hbo-

niveau.

In 2001 komt er een reguliere opleiding, Orthopedische Technologie, bij Fontys Hogescholen in Eindhoven. Deze opleiding is ontwikkeld en vorm gegeven in samenwerking met de Katholieke Hogeschool Kempen in Geel, België (KHK). Er wordt een voltijd opleiding aangeboden sinds 2001 en een duale variant (dus toegankelijk voor studenten die al een baan hebben in de orthopedische branche, toelating via een intake assessment) bestaat sinds najaar 2005. De opleiding kent 2 afstudeerspecialisaties te weten: Orthopedische Technologie en Orthopedische Schoentechnologie. Fred Holtkamp (Fontys Paramedische Hogeschool) heeft in onze vorige editie van

het Vakblad een terugblik gegeven op de eerste 10 jaar van de Hbo opleiding. Het tot stand komen van een hogere beroepsopleiding sluit aan bij een ontwikkeling die zich in andere Europese landen reeds eerder voordeed en geeft een versterking in de verbinding tussen onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Daarmee worden de voorwaarden geschapen voor een betere doorstroming van innovatieve kennis en werkmethodeken naar een beroepsuitoefening in de bedrijven.

EVC trajecten

EVC staat voor Erkenning van Verworven Competenties. EVC is een middel om het vakmanschap van iemand in kaart te bren- >>

De Dutch HealthTec Academy (kortweg DHTA) start 1 september 2010 te Utrecht.

Daarmee worden de voorwaarden geschapen voor een betere doorstroming van innovatieve kennis en werkmethodeken naar een beroepsuitoefening in de bedrijven